ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów T. z. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja: Aleje Marcinkowskiego nr. 7, dom ogrodowy, - - - - - - telefon nr. 25-95. - - - - - - Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11—1; Administracja od 9—3.

Poznań, dnia 1 sierpnia 1926.

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 20 zł, półrocznie 10 zł, kwartalnie 5 zł, zagranicą z przesyłką rocznie 24 zł, półrocznie 12 zł, kwartalnie 6 zł. Numer pojedyńczy 1 zł.

NUMER 15. Wydawca: *Związek Fabrykantów T. z. w Poznaniu.* **ROK 5.**

Senacja Gospodarcza a kurs złotego.

Tak się już u nas przyjęło, że każdy przeciętnie biorąc obywatel, polepszenie sytuacji gospodarczej upatruje w zwyżce kursu złotego, a spadku dolara, życząc sobie i Państwu, aby jak najprędzej kurs ten zbliżył się do parytetu ustawowego. Jednakże nic więcej błędnego nad takie rozumowanie, i nic nie mogłoby być więcej szkodliwego dla narodu i państwa, nad ewentualność szybkiego powrotu kursu złotego do parytetu, a to z tej przyczyny, iż dziś o stanie gospodarczym państwa i dobrobycie narodu nie decyduje wcale waluta złota ani też ta, która oparta jest na jego parytecie, ale ta waluta, która posiada kurs najwięcej odpowiadający gospodarczej racji swego kraju.

Dla zwrócenia uwagi na znaczenie kursu pieniądza dla gospodarki państwowej, przytoczyć pragniemy fakt, iż przy złotym parytetowym 1 dol. równy 5,20 zł produkcja nasza, nie tylko że nie miała żadnych widoków eksportowych, ale także nie było dla niej zbytu na rynku wewnętrznym opanowanym przez fabrykaty zagraniczne, podczas gdy obecnie przy parytecie 1 dol. równy 9,15 zł konjunktura eksportowa jest zupełnie zadawalniająca, jak również są bardzo dobre widoki dla produkcji na rynku wewnętrznym. Sięgając dalej, należy zwrócić uwagę również na takie państwo jak Anglja, która wcale zdaje się nie jest zadowoloną że swego powrotu do waluty złotej, co jak widzimy naraziło ją na cały szereg wstrząsów, których też jest rezultatem wprowadzenie ceł ochronnych, od dawnych czasów Anglji nie znanych, przed któremi to przez długie wieki prowadziła walkę obronną.

Należy sobie tutaj zdać z tego sprawę, że obecnie daleko już odbiegliśmy od czasów przedwojennych, kiedy to wszędzie prawie waluty były złote pełnowartościowe i ogólna stabilizacja stosunków gospodarczych, gdzie nie było żadnych dewaluacji wywoływanych drukiem pieniądza itp. a odchylenia od stałego złotego parytetu wyrażały tylko intensywność udziału państwa i narodu w handlu zagranicznym.

W obecnych czasach, które cechuje kompletny brak stabilizacji gospodarczej w całym świecie, trudno przeprowadzać analogję ze stosunkami gospodarczemi przedwojennemi, trudno starać się reguły ówczesne, które dawały świetne rezultaty przy ustabilizowanych warunkach wprowadzać do obecnego chaosu gospodarczego, dziś bowiem kiedy większość państw, z któremi, znajdujemy się w zależności gospodarczej, nie posiada mocnej waluty określonej złotym parytetem, najwygodniej jest w przeciwieństwie do stałego parytetu przedwojennego, posiadać parytet ruchomy (zmienny) przez którego odpowiednie regulowanie, możnaby stwarzać możliwie najwygodniejszą konjunkturę dla krajowego organizmu gospodarczego.

Jest więc zrozumiałą dla nas rzeczą, iż powrót do parytetu złotego w obecnym okresie jest dla naszego państwa zupełnie niemożliwy, aż do tej pory, w której wszystkie te państwa z któremi jesteśmy w stosunkach nie uregulują swojej waluty na podstawie trwałego złotego parytetu. Natomiast najważniejszem zadaniem naszej polityki walutowej jest utrzymanie złotego na najodpowiedniejszym parytecie gospodarczem, to znaczy na takim kursie, któryby najwięcej odpowiadał wymogom naszego życia gospodarczego. Dla teoretyka będzie kwestją dyskusji, jak określić ten parytet na obecną chwilę, i czy go stale na tym poziomie utrzymywać, natomiast dla praktyka gospodarczego nie będzie wątpliwości, iż należy parytet gospodarczy określić na podstawie obecnego kursu tj. 1 dol. równy 9,15 złotych. Kurs ten wykazuje cały szereg cech dodatnich dla

naszego gospodarstwa narodowego, jakkolwiek możnaby go stopniowo może cokolwiek obniżyć, jednakże nie w terminie jednego miesiąca ani też w dwóch, ale minimum w terminie mniejwięcej rocznym, tak ażeby zmiana kursu nie odbiła się na kalkulacji zbyt gwałtownie i nie wprowadziła nowych trudności.

Biorąc pod uwagę możliwości obniżenia, nie wyobrażamy sobie ażeby przynajmniej na czas do połowy przyszłego roku można było utrzymać bez szkody kurs niższy jak 1 dol. równy 8,50 zł.

Życie nasze gospodarcze domaga się ze wszelkich sił, bynajmniej jednak nie podwyższenia kursu złotego, ale tylko jego stabilizacji, kursu wykluczającego wszelkiego rodzaju wahania, które to polityka walutowa naszych władz powinna skrupulatnie usuwać, starając się stabilizować złotego na zasadzie obecnego parytetu gospodarczego.

Mamy wrażenie, że przy rozwoju naszego gospodarstwa, z czem się bezwzględnie musimy liczyć i o ile utrzymamy stabilizację złotego, oraz przy wzmożeniu się eksportu, co jest rzeczą zupełnie możliwą, siłą praw ekonomicznych nasz złoty zacznie okazywać gwałtowne tendencje do zwyżkowania, co już dzisiaj nawet w słabym zakresie daje się również zauważyć.

W takiej jednakże chwili nasza oficjalna polityka walutowa powinna znaleźć sposoby utrzymania mimo wszystko kursu na poprzednim poziomie, bądź to drogą zwiększenia obrotu handlowego wskutek powiększenia importu, bądź też co jest więcej wskazanem i jedynie właściwem, wskutek wielkiego zapotrzebowania ze strony sfer gospodarczych na pieniądz, drogą zmniejszenia ustawowego pokrycia pieniądza w Banku Polskim i rozwinięcia intensywnej akcji emisyjnej biletów bankowych, co jednocześnie ułatwi sferom gospodarczem warunki, zasilając je w środki kredytowe.

Kwestja więc stabilizacji kursu złotego jest więc najważniejszą podstawą sanacji naszego życia gospodarczego a tem samem stosunków w państwie.

Środki, jakie rząd mógłby przedsięwziąć w kierunku wzmocnienia aktywności naszego bilansu handlowego, oraz związanego z obniżeniem pokrycia w Banku Polskim, stałego stopniowego zwiększenia obiegu pieniądza, mogłyby jakkolwiek powoli, nawet bez pomocy, tak w obecnej chwili upragnionego kapitału zagranicznego, pomóc nam do wybrnęcia z kłopotów przesilenia gospodarczego i do znalezienia się nawet na silnych i na mocnych podstawach gospodarczych.

Mamy nawet odwagę sądzić, że ten powolny sposób samodzielnego pokonywania kryzysu dałby nam niewątpliwie stokroć zbawienniejsze skutki.

Nie wierzymy w to, aby poważniejszy napływ w krótkim stosunkowo czasie znaczniejszych kapitałów zagranicznych, nie wywołał u nas nowego kryzysu, może nawet cięższego od tego, który przeżywamy w obecnej chwili, chociażby z tych tylko względów, że gwałtowny przypływ kapitału zagranicznego spowodowałby natychmiastowy powrót złotego do parytetu ustawowego.

Leży to może w interesie państw mocnych zagranicznych, ale w każdym razie nie naszych czynników gospodarczych.

Uważając więc, że wszelkie dopuszczanie kapitału zagranicznego w celu koniecznej rozbudowy naszego życia gospodarczego, powinno być uskuteczniane bardzo delikatnie, z wstrzemięźliwością i powoli, ażeby nie wpaść w nowy kryzys podobnie jak to przechodzą Niemcy oraz Austrja, twierdzimy, że najprostszą drogą iść nam należy, unikając gwałtownych zmian w położeniu gospodarczem, bez względu na to, czy wywołanych wskutek ewentualnie otrzymanych pożyczek zagranicznych, czy też wskutek zmian lub wahań waluty i pamiętać o tem, że najgorszy okres przeżyliśmy i że mamy dziś już w dziedzinie gospodarczej sami widoki wybrnięcia z krytycznej sytuacji, o ile tylko rząd odpowie zadaniu. **W. Szczepański.**

Okólnik Związku Fabrykantów.

I. SPRAWY CELNE.

Możliwości eksportowe do Peru. Eksportować można **papier dla drukarni,** który importuje się bez cła. Najkorzystniej jest wejście w bezpośredni kontakt z administracjami gazet oraz drukarniami. Poszukiwane są również: **atrament, guma arabska, pióra, ołówki etc.** Cło importowe wynosi 10% wartości towaru. Bardzo poszukiwane są wszelkiego rodzaju **meble biurowe.** Zwykłe biurko kosztuje na miejscu 12 funt. per. czyli 380 mniejwięcej złotych. Najkorzystniej skierować wszelkie oferty i cenniki i katalogi kalkulując w dolarach amerykańskich na ręce Polskiego Konsulatu w Limie, który takowe dalej wyekspedjuje. Przy bezpośredniej korespondencji należy używać języka hiszpańskiego lub też angielskiego.

Ulgi w karach za zwłokę. Ministerstwo Skarbu komunikuje, że stosownie do wydanych zarządzeń podatnicy, którzy zapłacą przed dniem 1 września rb. zaległe podatki i należytości stemplowe, zostaną zwolnieni od ustawowych kar za zwłokę w wysokości 4 proc. miesięcznie. Zamiast tych kar będą od nich pobrane:

1 proc. miesięcznie o ile zaległości zostaną wpłacone do dnia 15 lipca włącznie.

1 i pół proc. miesięcznie, o ile zaległości zostaną wpłacone w okresie od 16 do 31 lipca włącznie.

2 proc. miesięcznie o ile zaległości zostaną wpłacone w okresie od 1 do 15 sierpnia włącznie.

3 proc. miesięcznie o ile zaległości zostaną wpłacone w okresie od 16 do 31 sierpnia włącznie.

Po tym ostatnim terminie nietylko nie będą stosowane powyższe ulgi, lecz oprócz normalnych kar za zwłokę w wysokości 4 proc. miesięcznie pobrany będzie na zasadzie ustawy z dnia 1 lipca r. b. dodatek 10-procentowy.

Pobieranie 10-procentowego dodatku do podatków bezpośrednich. W „Dz. Ust. R. P.“ Nr. 67 poz. 398 zostało ogłoszone rozporządzenie Ministra Skarbu o poborze na zasadzie Ustawy z dn. 1 lipca 1926 r. („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 63, poz. 376) nadzwyczajnego dodatku w wysokości 10 proc. do podatków bezpośrednich, z wyjątkiem podatku dochodowego, pobieranego według działu II ustawy o podatku dochodowym, podatku majątkowego i podatku od lokali i placów niezabudowanych, — do opłat stemplowych uiszczanych w gotówce, z wyjątkiem podatku emisyjnego, — oraz do podatków spadkowego i od darowizn, których ustawowe terminy płatności przypadają w okresie od dnia 16 lipca do dnia 31 grudnia 1926 r. jakoteż do zaległości tych danin, wpłacanych względnie przymusowo ściąganych w okresie od dnia 1 września do dnia 31 grudnia 1926 r.

Pobieranie 10-procentowego dodatku do podatków pośrednich. W „Dz. Ust. R. P.“ Nr. 67 poz. 398 ogłoszone zostało rozporządzenie Ministra Skarbu o poborze nadzwyczajnego dodatku w wysokości 10 procent do podatków pośrednich na zasadzie ustawy z dnia 1 lipca 1296 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 63 — poz. 376). Rozporządzenie to weszło w życie z dniem 16 lipca r. b.

Cena sprzedażna znaczków stemplowych i urzędowych blankietów wekslowych. Na podstawie ustawy z dnia 1 lipca b. r. („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 63, poz. 376) Ministerstwo Skarbu rozporządzeniem z dn. 8 lipca 1926 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 63. poz. 772) podwyższyło z dniem 16 lipca br. o 10 proc. nominalnej wartości cenę sprzedażną urzędowych blankietów wekslowych oraz znaczków stemplowych z wyjątkiem znaczków wartości nominalnej 5 gr.

Wprowadzenie pełnego monopolu spirytusowego na obszarze wojew. lwowskiego. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 7. 7. 1926 r. na obszarze wojew. lwowskiego z dniem 15. 10. 1926 r. wprowadza pełny monopol spirytusowy t. zn. że z dniem tym zostaje

zabroniony na obszarze tegoż województwa wyrób i rozlew wódek czystych w przedsiębiorstwach prywatnych.

Dla likwidacji zapasów wódek czystych wyrobu nie - monopolowego, znajdujących się na obszarze wojew. lwowskiego w dniu 15 10. 1926 r., t. jest w dniu wejścia w życie rozporządzenia, przewidziany został termin 3-miesięczny t. zn. do 15. I. 1927 r.

Ustawodawstwo. Zwracamy uwagę na rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 30 czerwca 1926 r. w sprawie uzupełnienia § 6 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 13 grudnia 1920 r. o postępowaniu celnem Dz. Ust. R. P. Nr. 70. 1926 poz. 407.

Ministra Skarbu z dn. 14 lipca 1926 r. wypuszczenia serji XII 8-proc. biletów skarbowych Dz. Ust. R. P. Nr. 70. poz. 408.

Ministra Kolei z dnia 8 lipca 1926 r. o zmianach w uzupełnieniach taryfy towarowej polskich kolei normalnotorowych Dz. Ust. R. P. Nr. 70 poz. 409.

Jubileuszowa wystawa ogrodnicza. W dniach od 25 września do 3 października odbędzie się w Poznaniu wystawa ogrodnicza na terenach targu poznańskiego. W wystawie weźmie udział cała Polska. Na wystawie reprezentowane będą również przybory i narzędzia ogrodnicze.

Wystawa Budowlana. W czasie VI Międzynarodowych Targów Wschodnich we Lwowie, które będą trwały od 5 do 15 września 1926 r., odbędzie się w połączeniu z targami i na terenie targów pierwsza ogólno - polska wystawa budowlana pod protektoratem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Pana Prof. Mościckiego.

Ponieważ każdemu musi zależeć na tem, ażeby ta pierwsza ogólno - polska wystawa budowlana, mająca na celu rozbudzenie ruchu budowlanego, tak bardzo potrzebnego dla podniesienia życia gospodarczego w Polsce wypadła możliwie jak najlepiej, przeto zwracamy się z prośbą gorącą do naszych członków, ażeby obesłali wystawę swoimi eksponatami.

Chodzi mianowicie o to, ażeby Wielkopolska, i Pomorze, w której tak silnie jest rozwinięty przemysł, okazała na wystawie wybitny dowód swej żywotności.

Zwracamy uwagę, że wystawa obejmuje:
a) Grupę materjałową, b) Grupę przyborniczą, c) Dział instalacyjny, d) Dział drzewny.

Wystawa Higjeniczno - Spożywcza. Na targach we Lwowie w czasie od 5 do 15 września b. r. będzie urządzona równocześnie ogólno - polska wystawa higjenoczno - spożywcza, obejmująca kilka sekcyj. I tak między innemi reprezentowaną będzie: sekcja przemysłu fermentacyjnego (przetwory spirytusowe, browarnictwo, wina owocowe i naturalne, octy). Sekcja młynarska, piekarska i cukiernicza. Sekcja cukrownictwa i wyrobów czekoladowych, przetworów owocowych it. p. Higjena odżywcza i dział spożywczy oraz higjena ubrań, tworzą odrębną grupę.

Komitet Wystawy przewiduje premjowanie eksponatów. W tym celu Komitet wdraża jednocześnie starania o pozyskanie poza nagrodami Komitetu szeregu nagród rządowych, dla wystawców, z których każdy otrzyma z Komitetu atest, stwierdzający jego udział w wystawie. Komitet organizacyjny wystawy higjeniczno-spożywczej jest przekonany, że wystawa przyczyni się znakomicie do zobrazowania tej tak różnorodnej i bogatej gałęzi przemysłu krajowego, jaką jest przemysł spożywczy i wyraża nadzieję, że przez gremjalny udział w wystawie dadzą zainteresowani wyraz trafnego zrozumienia najżywotniejszych potrzeb naszego życia gospodarczego.

Ułatwienie przewozu na wystawę w Salonikach. Przedstawicielstwo na Polskę Sveńska Orient Linen powiadamia, że celem ułatwienia polskim eksporterom udziału w Międzynarodowych Targach w Salonikach, rozpoczynających się w październiku r. b. i co przez to idzie ułatwienia eksportu na Bliski Wschód, Svenska Orient Linen zdecydowała udzielić 30% zniżkę od stawek okrętowych dla wszelkich towarów przeznaczonych dla tych Targów.

Ceny łomu metalowego. Podług czasopisma „Giesserei Zeitung" podajemy wykaz cen za 100 kg. płaconych w Berlinie w markach niem. w okresie 14—19 czerwca r. b., w zależności od wielkości dostawy, za metale w łomie (szmelc).

miedź	115	do	118	276	do	283
bronz	100	„	102	240	„	245
mosiądz w wiórach .	76	„	80	182	„	192
mosiądz w zlewach .	83	„	84	199	„	202
odpadki blachy mos.	94	„	96	226	„	230
ołów miękki . . .	55	„	56	132	„	134
glin w blachach . .	190	„	200	456	„	480
mosiądz w blokach .	88	„	89	211	„	214
bronz w blokach .	106	„	108	254	„	259

Redakcja i Administracja: Aleje Marcinkowskiego 7, dom ogrod. — Czcionkami Drukarni Polskiej T. A. w Poznaniu.